

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه می توانم با کمک درس انشا تفکر خلاق را در فراگیرانم بهبود ببخشم.

www.asebankafinet.ir

فروشگاه علمی آسمان

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

فهرست مطالب

۳.....	مقدمه:
۴.....	بیان مسئله
۵.....	کلاس انشا را از حالت خشک و سرد بیرون بیاورم؟
۵.....	تعریف واژگان و مفاهیم:
۶.....	انشا از نظر لغوی:
۶.....	انشاء چیست؟
۶.....	تعریف مهارت تفکر خلاق:
۷.....	انواع تفکر:
۷.....	مراحل تفکر خلاق:
۸.....	ویژگی های افراد دارای تفکر خلاق:
۹.....	تعریف دانش آموز
۱۰.....	پیشینه علمی:
۱۲.....	گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)
۱۴.....	اجرای طرح جدید و نظارت بر آن
۱۶.....	با توجه به مطالبی که ذکر شد:
۱۶.....	گردآوری اطلاعات (شواهد ۲)
۱۷.....	-ارزش یابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار
۱۸.....	-تجدید نظر و دادن گزارش نهایی یا اطلاع رسانی
۱۹.....	نتیجه گیری:
۲۰.....	منابع:

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

مقدمه :

انسان تنها آفریده ای است که می تواند منظور خود را با زبان و به وسیله نمادهای کلامی و گفتاری، به دیگران انتقال دهد. او یاد گرفت که از تصاویر نیز به عنوان نمادهای ارتباطی استفاده کند و دوباره آموخت که بنویسد. واقعاً قابل تحسین است که انسان گفتن را به نوشتن تبدیل کرد و این یعنی ثبت و ماندگاری کلام و گفته‌ها. شاید اگر کلام خداوند هم در ادیان مختلف، نوشته نمی‌شد، به شکل امروزی در اختیار جامعه قرار نمی‌گرفت نوشتن و انشا نعمت عظیمی است که با هیچ نعمت دیگری قابل مقایسه نیست. خداوند تبارک و تعالی دو نعمت اساسی خواندن و نوشتن را در سوره مبارکه علق، بیان فرموده است. از این نکته می‌توان استفاده کرد که برای خوب نوشتن باید بتوان خوب خواند و خوانده‌ها را خوب فهمید تا بتوان نوشت. این منطقی است که هر کسی خوانده‌اش را خوب بفهمد، می‌تواند آن را به زبان خودش، خیلی خوب بنویسد .

اگر معلمان جامعه به تفکر خلاق و منطقی و انتقادگر معتقد و متصف بوده و در پی اعمال این تفکر باشند، بالطبع باعث انتقال به افراد تحت آموزش خود شده، آنان نیز به صورت نسبی به این گونه اندیشیدن مسلح می‌شوند.

مقطع ابتدایی زیر بنای مقاطع دیگر تحصیلی می باشد و در مقطع ابتدایی نیز پایه اول اساس پایه های دیگر می باشد و هر چقدر دانش آموزان در این پایه بهتر آموزش ببینند در پایه های دیگر راحت تر هستند و بالعکس ؛ در پایه اول دو درس ریاضی و فارسی (قرائت فارسی و املا فارسی) کلیدی هستند و بیشترین ساعات به این دو درس اختصاص می یابد و از بین دو درس ذکر شده درس فارسی از اهمیت دو چندانی برخوردار می باشد. طوری که بدون یادگیری درس فارسی ، یادگیری دروس دیگر تقریباً غیر ممکن می باشد. از آنجا که یکی از اهداف درس فارسی در دوره ی دبستان تقویت مهارت تفکر خلاق در فراگیران است و یکی از اهداف مهم در

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

دوره ی ابتدایی می باشد ما خود را موظف به انجام این کار می دانیم لذا تصمیم گرفتیم با کمک انشا تفکر خلاق را در فراگیرانم بهبود بخشیم . امید است در سایه ی رحمت حق تعالی از عهده این کار بر بیاییم .

بیان مسئله

پس از چند جلسه تدریس در درس انشا پایه چهارم به این نتیجه رسیدیم که در طول سالهای گذشته به درس انشا اهمیتی داده نشده بود زیرا دانش آموزان به آسانی نمی توانستند بنویسند و افکار خود را بیان نمایند و درس انشا برای آنها جذابیتی نداشت . نارسایی حتی بر نحوه ی پاسخ دادن آنها در دروس کتبی نیز اثر گذاشته بود.

همچنین بارها در کلاس درس و به خصوص در ساعت انشا و در جریان حل تمارین ،مخصوصا قسمت هایی از کتاب کار فارسی که نیاز به تفکر و خلاقیت دارد متوجه شدم دانش آموزانم با مشکل رو به رو می شوند. کلاس انشا سرد و بی روح بود و اغلب نوشته های فراگیرانم کلیشه ای و تکراری بودند.هم چنین در نوشتن موضوعاتی واگرایی که برای انشا در جریان کلاس انشا ارائه می کردم متوجه شدم که تعدادی از آنها در این امر مشکل دارند یا اینکه فقط پاسخ های تکراری را بیان می کنند. بارها پیش آمده که پاسخ های تعداد زیادی از آنها به مسائلی که نیاز به تفکر و خلاقیت دارد شبیه به هم و تکراری هستندو به رو نویسی از روی تعداد محدودی از بچه ها روی می آورند.

روزی در کلاس به فراگیرانم گفتم این جمله را ادامه بدهند: (اگر من .....) بعد از توضیح درخواست مربوطه متوجه شدم که تعداد زیادی از آنها جملات کلیشه ای و تکراری که از روی یکدیگر نوشته بودند، را به کار برده اند یا که اصلا هیچی نوشته بودند این مسئله فکر مرا به خود مشغول ساخته بود که به راستی چگونه می توانم دانش آموزان را با درس انشا آشتی دهم ؟

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

کلاس انشا را از حالت خشک و سرد بیرون بیاورم؟

و شیوه های بهبود مهارت تفکر خلاق را در کلاس درس به اجرا در بیاورم تا فراگیرانم بتوانند نوشته های خلاقانه را روی کاغذ بیاورند و به کلاس ارائه کنند.

این موضوع ابتدا مرا نگران کرد ولی من تصمیم گرفتم که این مشکل دانش آموزانم را علت یابی و حل کنم. از آنجایی که در ترم آخر دانشگاه درسی به نام اقدام پژوهی ارائه شده فرصت را مناسب دانستم تا آموخته های نظری کلاس های دانشگاه را در کلاس درس عملی کنم.

در جریان کلاس مسئله ای را که با آن مواجه بودم مطرح کردم و اتفاقاً یکی از دوستانم به نام آقای عزیززاده که شرح حال ایشان در ادامه بیان می شود، و مشغول تدریس در پایه چهارم می باشد با من هم نظر شد و اظهار کرد که او هم مثل من با این مشکل رو به رو است. یکم قوت قلب گرفتم و عزمم جدی تر شد تا این مسئله را بتوانم به نحو احسن علت یابی کنم. با بیان مسئله برای استاد و مشورت با ایشان تصمیم گرفتیم که به اصطلاح با یک تیر دو نشون بزنیم. یعنی با توجه به این که در این ترم درس اقدام پژوهی داریم بر آن شدیم که هدف مشترکمان را دنبال کنیم تا هم فعالیت عملی اقدام پژوهی را به نحو احسن انجام بدهیم و هم قدمی در راستای رفع مشکل دانش آموزانمان در کلاس برداریم.

هم چنین با توجه به اظهارات دانش آموزان در بسیاری مدارس از ساعت انشا برای جبران سایر دروس استفاده می شود و این امر نشانگر اهمیت ندادن به آن است.

تعریف واژگان و مفاهیم:

تعریف انشاء

- انشا در لغت به معنی ایجاد ، پرورش ، ابداع و خلق کردن است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir
- آنچه را که امروزه فنّ انشا گفته می شود از نخستین معنای آن "ایجاد" گرفته شده است

- یعنی انشا به معنی ایجاد کلام ، سخن و نگارش آن است و معادل فارسی انشا "دبیری" است که به معنی منشی گری و کتابت می باشد و دبیری فنی است که انسان به وسیله آن می تواند محتویات خود را روی کاغذ بیاورد.

(انشا و انواع آن - قالیباف-۱۳۸۹)

انشا از نظر لغوی:

انشا در لغت به معنی آفریدن ، آغاز کردن و از خود چیزی نوشتن است و در اصطلاح ادب پارسی انشا نویسی عبارت است از :

بیان خاطره ها - پندارها - خیال ها - احساس ها - عقیده ها - مشاهده ها و اندخته های فکری و ذهن از راه نوشتن

انشاء چیست؟

انشاء به معنی ایجاد کردن، پرورش دادن، ابداع و خلق کردن است. در اصطلاح ادبیات انشاء عبارت از نگارش جملات و عباراتی است که افکار نویسنده را به صورتی روشن و زیبا بیان کند که خواننده آنها را به سهولت بفهمد و برایش خوشایند و مطلوب باشد.

(انشا و انواع آن - قالیباف-۱۳۸۹)

تعریف مهارت تفکر خلاق:

مهارتی است که شخص از تلفیق مهارت های حل مساله و تصمیم گیری از افکار یا روابط نو برخوردار شده و قدرت کشف و انتخاب راه حل های جدید را پیدا می کند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

انواع تفکر: ۱- تفکر واگرا ۲- تفکر همگرا

تفکر خلاق با تفکر واگرا رابطه مستقیم دارد.

افراد با تفکر واگرا سعی می کنند پدیده ها و امور و افکار را آن چنان که هستند به راحتی نپذیرند، بلکه نگاه متفاوت تری داشته باشند و از قالب های فکری همسان دور شوند، به عبارتی پدیده ها را با چشم و منظر دیگری نگاه کنند به نقل سهراب سپهری:

چشم ها را باید نشست، جور دیگر باید دید

چترها را باید بست، زیر باران باید رفت

اما در تفکر همگرا، فکرهای جدید و نو کمتر در آن راه پیدا می کند، امور و پدیده ها را آن چنان که هستند می بینند و می پذیرند.

(مهارت تفکر خلاق - مهدی فتحی ۱۳۸۴)

مراحل تفکر خلاق:

۱- آمادگی: در این مرحله افراد به امور و پدیده های مختلف زندگی دقت و توجه بیشتری پیدا می کنند، به حدی که گاهی پدیده های زندگی مدت های طولانی ذهن شخص را به خود مشغول می نماید.

۲- مطالعه: در این مرحله فرد با بررسی و مطالعه بیشتر روابط بین پدیده ها را بهتر درک می کند.

۳- تغییر: در این مرحله شخص به نوع روابط بین پدیده ها که ذهن او را به خود مشغول کرده پی برده و با طرح سوال های مختلف در ذهن به نقد و بررسی آن می پردازد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir.

۴- پختگی: در این مرحله شخص با گذر از مراحل قبل به درک و شناخت عمیق تری از روابط بین پدیده ها می رسد و گویی پدیده ها، جزئی از وجودش شده است.

۵- اشراف: در این مرحله شخص به پاسخ های ناگهانی دست پیدا می کند و معمولاً با کلماتی نظیر «آهان، یافتم»... متجلی می شود.

۶- وارسی: در این مرحله فرد به بررسی بهترین ایده ای که در مراحل قبلی به آن رسیده است می پردازد تا صحت و سقم و درستی آن را مشخص نماید.

۷- اجرا: در این مرحله فرد افکار یا ایده هایی که مورد تایید واقع شده اند را به مرحله اجرا در می آورد.
(مهارت تفکر خلاق - مهدی فتحی ۱۳۸۴)

ویژگی های افراد دارای تفکر خلاق:

۱- راه هایی را جست و جو می کنند که از طریق آن بتوانند فکر خود را به سوی ایده های نو و تازه هدایت نمایند.

۲- به همه جوانب یک موضوع و مساله توجه دارند.

۳- در حل یک مساله تمرکز حواس بیشتری را از خود نشان می دهند.

۴- فکرهای بکر(دست نخورده و نو) را بیشتر از دیگران از خود نشان می دهند.

۵- به راه حل هایی می اندیشند که ممکن است از دید دیگران اهمیت چندانی نداشته باشد.

۶- از ربط ایده ها و تجربیات مختلف، نتایج جدیدی را می گیرند.

۷- افکار و عقاید خود را به راحتی مطرح می کنند و از مواجهه با عقاید مختلف استقبال می کنند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir.

۸- برای حل مسائل و مشکلات، راه های مختلف را بررسی و تا رسیدن به نتیجه دلخواه تلاش می کنند.

۹- خود را محدود به نظرات دیگران نمی نمایند، حصار هر آن چه بود و هست را می شکنند.

۱۰- همواره کنجکاو بوده و در جست و جوی اطلاعات جدید و نو هستند

(. مهارت تفکر خلاق - مهدی فتحی ۱۳۸۴)

تعریف دانش آموز

دانش آموز از لحاظ لغوی به معنی کسی است که دانش می آموزد و در اصطلاح، برای اطلاق به محصلان رسمی

در سطح تحصیلات پیش از دانشگاه به کار می رود. بر گرفته از دانشنامه آزاد <http://fa.wikipedia.org>

فرهنگ فارسی معین

(. ص فا.) ۱ - آن که علم آموزد. ۲ - شاگرد مدرسه .

لغت نامه دهخدا

دانش آموز (ن.) (نف مرکب ، ا مرکب) که دانش آموزد. که علم آموزد. که دانش فراگیرد. شاگرد. (غیاث).

شاگرد مدرسه . طالب علم . آموزنده ُ علم :

چو بر دین حق دانش آموز گشت

چو دولت بر آفاق پیروز گشت .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

پیشینه علمی:

آقای مهرعلی گراوند از شهرستان سبزوار ، آموزگار پایه چهارم با موضوع " چگونه توانستم انشای دانش آموزان کلاس را تقویت کنم " به بررسی این موضوع پرداخته است. تعدادی از راهکارهای ارائه شده ی ایشان را در زیر می آورم :

آموزش های انشا با توجه به توانایی و ذوق و سلیقه هر معلم و دیدگاه وی می تواند گوناگون باشد اما به نظر من بهتر است این آموزش بدین گونه باشد :

۱- موضوعی که برای انشا انتخاب می شود باید کاملاً واضح و محدود باشد و توضیحات لازم در خصوص آن موضوع ارائه شود .

۲- چگونگی ربط دادن جملات و گسترش حوزه واژگان و افزایش کمیت جمله ها به طور خیلی ساده و خلاصه آموزش داده شود.

۳- تصاویری در اختیار دانش آموزان قرار دهیم و از آنها بخواهیم در مورد تصاویر چند سطری برای ما بنویسند.

۴- جملات درهم ریخته را با اندازه های متفاوت در اختیار آنها قرار دهیم تا آنها کامل نمایند.

۵- پاکیزه نویسی ، رعایت اصول نگارش در دوره ابتدایی ، چگونگی تنظیم ساختار انشا و پیش نویس و پاکنویس نیز مورد تایید و پیگیری قرار گیرد.

۶- با تعریف یک کارتون یا داستان می توانند یک انشای خوب بنویسند ، البته بهتر است این کارتون نمایش داده شود یا داستان را خودشان بخوانند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

۷- در مناطق دو زبانه بهتر است از ابتدا دانش آموزان علاوه بر زبان مادری از زبان فارسی که زبان نوشتاری و معیار و ملاک ارزیابی ما می باشد، به خوبی استفاده کنند و از زبان مادری در کلاس استفاده نکنند تا گنجینه ی لغات آنها افزایش یابد.

***

آقای فراس است سبحانی اقدام پژوهی با موضوع " جذاب نمودن درس انشا برای دانش آموزان در پایه ی پنجم " انجام داده است که پیشنهادات ایشان را در زیر می آورم.

۱- باید کوشید تا کلاس انشا که مادر تمام دروس است دارای برنامه و طرحی مناسب در ابعاد گوناگون آموزشی باشد.

۲- مشکلات و تنگناها و علل افت و نارسایی کلاس انشا به درستی بررسی و تحلیل گردد و راه حل های مناسب و علمی برای رهایی از این شرایط نامناسب مطرح شود. (ره یافت های آموزشی و تربیتی در درس انشا سید حسین حسینی نژاد)

۳- شیوه های مناسب نگارش و انشا به دانش آموزان شناخته شود.

۴- مجموعه ی تجربه های موفق، روش های مطلوب و شیوه هایی که معلمان موفق در این زمینه داشته اند جمع آوری، بازبایی و بررسی شود.

۵- فرهنگ مطالعه رواج یابد و در ساعت انشا از مطالعه و کتابخوانی و فرهنگ انتقاد استفاده شود.

۶- تشویق اولیا و مربیان در ارتباط با نوشته های دانش آموزان

۷- برگزاری المپیاد های انشا نویسی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

۸- بحث و تبادل نظر، پرسش و پاسخ در درس انشا

۹- بهترین انشاها در سر صف خوانده شود و مورد تشویق مناسب قرار گیرد.

گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)

برای این کار ابتدا تصمیم گرفتیم موضوع را با همکارانم در میان بگذارم. بعد از طرح موضوع با همکاران و مدیر و معاون مجتمع آنها هم از وضع موجود انشا اظهار نارضایتی کردند و از این موضوع نگران بودند. آنها اظهار داشتند که در کلاس هایشان با این مسئله مواجه هستند و می گفتند که فراگیرانشان در نوشتن انشا و انشا های خلاقانه با مشکلاتی روبه رو هستند. سپس ما تصمیم گرفتیم که یکی از انواع انشا نویسی را ملاک قرار دهیم تا بر اساس همین روش کار اقدام پژوهی خود را تنظیم کنیم. از فراگیران خواستیم تا خاطرات یک روز را بیان کنند. تا بر اساس مستندات انشا آنها را مورد ارزشیابی قرار دهیم.

در نوشتن انشا ضمن در نظر گرفتن اصول و مبانی آیین نگارش و زیبا نویسی باید معیارهایی در نظر گرفت. برخی از این معیارها به شرح زیر است:

- روشن بودن موضوع اصلی انشا

- عدم استفاده از عبارات و جملات تکراری

- مستدل بودن مربوط بودن تقلیدی نبودن و استفاده از تمثیل

- ارتباط پاراگراف ها و استقلال فکری پاراگراف ها

- پاره پاره نبودن جمله ها؛ تنوع داشتن جمله ها و هماهنگی ان ها

- نوشته های نوع و ابتکاری

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

- پرورش نظم فکری

- داشتن خلاقیت

- نشانه گذاری زیبانویسی از نظر ظاهر مطلب املا و دستور زبان درست

(آیین نگارش سمیعی ۱۳۷۰)

برای ارزشیابی دقیقتر نوشته های فراگیران چک لیستی را تهیه کردیم تا کاستی ها و علل ضعف انشا و تفکر خلاق را ریشه یابی کنیم.

نعمتی	نعمت زاده	دین محمدی	دل آسایی	تکاملی فیضی	ملاک های ارزشیابی
۳	۲	۲	۳	۲	مستدل بودن، مربوط بودن، تقلیدی نبودن و استفاده از تمثیلهای
۲	۳	۳	۲	۴	عدم استفاده از جملات تکراری
۲	۱	۲	۱	۳	ارتباط پاراگراف ها و استقلال فکری پاراگراف ها
۱	۳	۲	۳	۳	تنوع داشتن جمله ها و هماهنگی آن ها
۲	۱	۲	۲	۴	میزان استفاده از جملات بدیع و خلاق
۲	۱	۲	۲	۳	داشتن خلاقیت در پرورش موضوع

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

زیبا نویسی از نظر ظاهر مطلب	۳	۲	۳	۳	۳	۳
نشانه گذاری	۴	۲	۲	۱	۲	۲

در جدول بالا نمرات بین ۱-۵ متغیر میباشد

بر اساس شواهد بالا و پی بردن به ضعف فراگیران و عدم وجود جملات و عبارات خلاق در انشا و استفاده از جملات کلیشه ای در نوشته تصمیم گرفتیم کلاس انشا را از حالت خشک و بی روح به حالت فعال و جذاب در بیاوریم تا فراگیران با تمرکز حواس و علاقه به نوشتن بپردازند. و خلاقیت و تفکر خلاق را در آنها بهبود ببخشیم.

اجرای طرح جدید و نظارت بر آن

برای پرورش خلاقیت و پر بار کردن کلاس انشا راه های مختلفی از سوی متخصصان این رشته ارائه شده که به چند نمونه از آنها اشاره می شود:

• برای پرورش تفکر خلاق در درس انشا می توان دانش آموزان را نسبت به محرک های اطرافشان حساس نمود و آنان را تشویق کرد تا همه ی پدیده های را با دقت مشاهده کنند و در بیان دیده ها و شنیده ها الگوی واحدی را به کار نبرند. باید آنان آزادی داده شود تا احساس خود را از امور و موضوعات مختلف بیان کنند و باید فرصتی ایجاد کرد که آنان تحمل شنیدن انتقادات همه را داشته باشند

• از محدود کردن دانش آموزان به موضوعی خاص بپرهیزیم و فکر او را در چارچوب و فضای بسته ای قرار ندهیم چرا که با دادن موضوعات تحمیلی انشا به دانش آموزان از آن ها سلب آزادی کرده ایم و ذهنشان را مجبور کرده ایم که مطابق میل ما به جریان بیفتد و این در ذهن پایدار نمی ماند بیشتر باید از موضوعات اختیاری و مورد علاقه دانش آموزان استفاده کنیم.

(شیوه های خلاق آموزش انشا. حسینی نژاد- ۱۳۸۲)

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

• برای پرورش تفکر خلاق در درس انشا معلم می تواند روش های صحیح مطالعه را به طور عملی در کلاس آموزش دهد.

• اگر می خواهید فراگیران در کلاس انشا خلاق باشند باید در تدریس این درس از روش های فعال تدریس سود جویم. در این روش بین فراگیر و معلم ارتباطی بسیار فعال ایجاد می شود و نقش اساسی به عهده فراگیر است. در این روش ها به قدرت تجزیه و تحلیل فراگیران بیش از حفظ محفوظات بها و ارزش داده می شود.

(آیین نگارش - صفایی - ۱۳۷۹)

• معلم انشا می تواند برای پرورش تخیل و در نتیجه تفکر خلاق داستان های نیمه تمامی در کلاس طرح کند تا فراگیران با تفکر درباره آن و با تخیل خود آنرا کامل کنند.

(بر ساحل سخن - حسینی - ۱۳۸۰)

• دادن تصاویر به گروهها و انشای گروهی در مورد تصاویر و نقاشی ها

• جمع آوری ضرب المثلهها و کلام های شیرین گذشتگان

• توصیف محیط اطراف مانند کلاس، گل، مدرسه و ... به زبانی ساده و توجه به جزئیات آن

• تهیه ی دفتر خاطرات و نوشتن خاطره هایی که از لحاظ ادبی ارزش داشته باشند.

• موضوع انشا در مورد کشف چیزهایی که تا کنون بشر به آن دست نیافته است.

• آموزش آیین نگارش به دانش آموزان

• تبدیل کلاس به کارگاه نوشتن

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

• تشویق دانش آموزان با عناوینی (همچون هزار آفرین نویسنده ی کوچک، با افکار بزرگ شما آینده ای با شکوه رقم می خورد و آفرینشی بهتر و خلاقیتی زیباتر را برای شما آرزومندم.

(آیین نگارش - صفایی -۱۳۷۹)

با توجه به مطالبی که ذکر شد:

- در یک جلسه از فراگیران خواستیم که داستان نیمه تمامی که به آنها می دهیم ادامه دهند.
- در یک جلسه یک روز زیبای بهاری را توصیف کردند. (با توجه به جزئیات آن و توضیحات تکمیلی معلم)
- در یک جلسه فراگیران ضرب المثل های قدیمی را جمع آوری کرده و به کلاس ارائه کردند.
- تصاویری را به فراگیران می دادیم تا بر اساس آن نوشته خود را طراحی کنند.
- روش های صحیح مطالعه را به آنها آموزش دادیم.

گردآوری اطلاعات (شواهد ۲)

اجرای شیوه های پیش بینی شده به طور محسوس از بهبودی وضع موجود حکایت داشت. از تحولی که در دانش آموزان به وجود آمده بود با توجه به نوشته های آنهاو اظهار نظر مثبت همکاران اکنون دانش آموزان جملات خلاق تر و زیباتری می نوشتند، جملات جدیدی را در نوشته ی خود به کار می بردند و در انشا آنها جملات و کلمات کلیشه ای و تکراری کمتر به چشم می خورد. و در سرکلاس انشاهای زیبای خود را به مناسبت های مختلف می خواندند. و همچنین ارزشیابی از انشا فراگیران بر اساس معیار های قبلی و مقایسه نمرات فراگیران در درس انشا پیش از آموزش و پس از آن.شواهد نشان می داد که روش های فوق موثر واقع شده بود و کلاس انشا جذابیت زیادی برای دانش آموزان داشت و تفکرخلاق آنها بهبود یافته است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

نوعتی نعمتی	نعمت زاده	دین محمدی	دل آسایی	تکاملی فیضی	ملاک های ارزشیابی
۴	۳	۴	۴	۳	مستدل بودن، مربوط بودن، تقلیدی نبودن و استفاده از تمثیلهای
۳	۴	۴	۳	۴	عدم استفاده از جملات تکراری
۳	۳	۳	۳	۳	ارتباط پاراگراف ها و استقلال فکری پاراگراف ها
۳	۳	۳	۴	۴	تنوع داشتن جمله ها و هماهنگی آن ها
۳	۳	۳	۳	۴	میزان استفاده از جملات بدیع و خلاق
۳	۳	۳	۳	۳	داشتن خلاقیت در پرورش موضوع
۳	۳	۴	۴	۵	زیبا نویسی از نظر ظاهر مطلب
۴	۳	۳	۳	۴	نشانه گذاری

-ارزش یابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار

پس از اجرای راه حل های جدید و نتیجه گیری مطلوب از این روش ها موضوع را با همکاران ، مدیر مدرسه و معاونان در میان گذاشتیم و تعدادی از انشا های فراگیران را به آنها نشان دادیم و آنها با توجه به سوابق تدریس خود از شیوه های اجرا شده استقبال کردند و مناسب دانستند و بیان می کردند که انشا فراگیران بهبود یافته

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

است. شواهد نشان می دهد که روش ها موثر واقع شده و هر چه فراگیران بیشتر تمرین می کنند مهارت آنها در نگاشتن مطالب خلاق بیشتر می شود. خوشبختانه این کار ما مصادف بود با ترم آخر و درسی به نام زبان شناسی. فرصت را مغتنم شمردیم و مراحل کار را با استاد ارجمند در میان گذاشتیم و نتایج کار را هم به ایشان در میان گذاشتیم . ایشان نتیجه کارهای انجام شده را مناسب و موفقیت آمیز ارزیابی کردند .

-تجدید نظر و دادن گزارش نهایی یا اطلاع رسانی

از آنچه گذشت می توان به نتایج زیر اشاره کرد:

با اجرای این روشها:

- دانش آموزان به درس انشا علاقه مند شدند.
- اکثر فراگیران در درس انشا فعال شدند.
- کلاس ها برای معلمان دیگر خسته کننده و ملال آور نبود.
- در میان دانش آموزان و معلمان بیشتر شد.
- این شکل کار زمینه های رشد اجتماعی فراگیران را نیز فراهم می سازد
- انسان های متفکر و خلاق و نقاد را به بار می آورد.
- عادت به مطالعه و بررسی و تحقیق را نیز فراهم می سازد.
- گنجینه لغات فراگیران افزایش می یابد.
- افزون بر نگارش ، مهارت سخن گفتن بسیاری از آنها بهبود خواهد یافت.
- خلاقیت فراگیران را افزایش می دهد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

نتیجه گیری:

اگر ما معلمان درس انشا را مانند دروس دیگر جدی بگیریم و آن را آموختنی بدانیم و نوشته های بدیع و خلاق فراگیرانمان ارزش بنهیم قطعا تحولی اساسی در کلاس هایمان و در قدم بعدی در جامعه به وجود خواهیم آورد. معلمان باید در درس انشا مثل درس های دیگر طرح درس داشته باشند و با اصول و مبانی انشا نویسی آشنا شوند. فراگیران را به مطالعه ، اندیشیدن تشویق و ترغیب کنیم . نوشته های خلاق فراگیران را که از ثروت درونی خودشان برای خلق اثر بهره گرفته را به خوبی ارزش گذاری کنیم و آنها را به این سو رهنمود کنیم. امید است که در سایه الطاف حق تعالی و سعی و تلاش معلمان عزیز در راستای کسب علوم و قواعد انشانویسی و تفکر خلاق، انسان های متفکر و خلاق را تحویل جامعه دهیم

علمی
اسمان

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

منابع:

- ۱- آموزش مهارت تفکر خلاق، جان ادر، ترجمه ابوذر کرمی، تهران ، سایه سخن ۱۳۹۱
- ۲- مهارت تفکر خلاق و نقادانه، مهدی فتحی، مشهد ، شهیدی پور ۱۳۸۴
- ۳- روش تدریس زبان فارسی، بهمن زندی ، تهران ، سمت ، ۱۳۷۸
- ۴- آیین نگارش ، مریم صفایی حائری، قم ، پارسیان ، ۱۳۷۹
- ۵- آیین نگارش، احمد سمیعی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران ، ۱۳۷۰
- ۶- از انشا تا نویسندگی، جعفر ربانی، تهران ، انتشارات مدرسه، ۱۳۸۰
- ۷- بر ساحل سخن، شیوه ها و مهارت های نویسندگی، ابوالقاسم حسینی، تهران
- ۸- اینترنت ۱ <http://mehrbaran.com> -۴۹ , blogfa.com .وبلاگ آقای مهر علی گراوند /
۲- <http://taedu.blogfa.com/post-3.aspx>
- ۹- انشا درس رویدن در خود، علی رئوفی، تهران ، لوح زرین، ۱۳۹۰)
- ۱۰- فرهنگ فارسی معین
- ۱۱- لغت نامه دهخدا
- ۱۲- انشا و انواع آن، حسن قالیباف، تهران، ۱۳۸۹